

כא:

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

עין משפט
גד מצוה

מסורת הש"ס

16 עין שמחית פיה
17 שמחית פיה
(א) חולין ג.

תורה אור השלם
1. תורת אלקויו בלבו
לא תמנה אשךו
ההלים לו לא

הגהות הב"ח
(א) י"ח ד"ה לו הכי כו'
נמי משיב למחן דשאל ליה
הס"ד וזמ"ר מ"ד ה"ח
מ"דע להו. הא דקמי' כל
ש"סא חסור בשאלת שלם
ולמחן דלא ידע וישאל
ליה בתוך שלשה ימים
מודע ליה דאלג הוא ולא
מהדר ליה ל"ל.

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א) י"ח ד"ה לו הכי וכו'
ר"ל כיון ד"ה לו הכי וכו'
מ"דע להו. הא דקמי' כל
ש"סא חסור בשאלת שלם
ולמחן דלא ידע וישאל
ליה בתוך שלשה ימים
מודע ליה דאלג הוא ולא
מהדר ליה ל"ל.

מ"ס רש"י

אבל ג' ימים
הראשונים. של אילנות,
בא מוקדוק קרוב. אם
לא היה אחר מן האילנות
נבית והיה מוקדוק קרוב
בתוך המלך יום אחד ויחלו
הוא לדעת בו ימים, אפי"פ
שלא ידע. חל אילנות עליו
ויכלד שיבא בתוך שלשה
ימים ומטה אלטמו מיום
האשון יחזיקו ג'.

קבר א מ"י פיה מהל'
אלג הלכה ח סמך
עין דרנ"ג ט ט"ש י"ד
סמן שם ט"ש פ'
קבר ב מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
שם סמן ט"ש פ'
קבר ג מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר ד מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר ה מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר ו מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר ז מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר ח מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר ט מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'
קבר י מ"י שם סמן
הלכה ח ט"ש פ'

רבינו חננאל

ח"ר אבל שלשה ימים
הראשונים אסור בשעית
מלאכה ואפילו עני
המתפרנס מן הדקדוק.
מיכן ואילך עושה בצנעא
בתוך ביתו, ואשה טוה
בפלך בתוך ביתה.
ירושלמי הבא מארה
לשתינו שהצרכוהו לאבל
לעשות ולאכול. ח"ר ג'
ימים הראשונים אסור
לילך לבית האבל. מיכן
ואילך הולך כדרכו ואינו
יורש במקום הנחומין. ג'
אלא במקום המתחמין. ג'
ימים הראשונים אסור
בשאיילת שלום. והא
בשמינה בני ר' עקיבא באו
כל ישראל והספורים
הספר גדול, ובשעת
[פסח] עמד ר' עקיבא
על ספסל וראב"ה אומר,
אחינו בית ישראל שמעו,
אפילו בניס חתים קבר,
מנוחם הוא בשביל כבוד
שעשיתם. ומה עקיבא
ל' יום לפירות רבינו יצחק והאר"ך
במקופות פרק קמ"א דתמונות (דף
ד. ושם נד"ה אלג אפי"פ) ונליקוטי
קמו בתשובה:
מקום קרוב. פירשו בהלכות
גדולות דהיינו פרסאות:
אפילו בא ביום שביעי במקום
קרוב. וז"ל והא מקל
היום ככולו וי"ל א) כגון שלג עמדו
עדין נמחמן מאלגן ויש נמי בפ"ק
דתמונות (דף ט. ב) ברכת אילנות
ענברה כל ז' ומתמחא היינו ציוס
א"י י"ל מקל"ה היום ככולו לא הו'
נלילה לענין שום דבר דלאמרינן
במגילה בפ"ג (דף ב. ב) דשימור לילה
לא שימור הוא לענין שבעה נקיים:
הלך

מכאן ואילך עושה בצנעא בתוך ביתו. פי' בתוספת הרב
במתפרנס מן הדקדוק קאי והכי משמע לעיל דקאמר לעיל
(ד' יט): הקובר ממו צ' ימים קודם הרגל מונה ה' ימים אחר
הרגל ומלאכתו נעשית ע"י אחרים משמע דהאלג אסור כל ז' והתם
נמי לא שרינן לעלמו שיהא עושה
מלאכה וה"ו תיבא בתוספת שמחות
(פ"ה) אלג כל ז' ימים אסור בעשית
מלאכה הוא וכו' וזמניו ועבדיו
ושפוחיו ובהמתו כשם שהוא אסור
לעשות לו כן אחרים אסורים ולעשות
לו פי' חוק מומתיו הפוכים ומלאכת
האלג מיום ג' ואילך עושה מלאכה
דוקא נמי שמתפרנס מן הדקדוק
וצנינעא אלג אמרו חכמים תבא
מארה לשתינו כו' בר פסרא אומר
אנך שלשי' לא יעשה כן הניח בתוס'
הרב ולכאורה נראה דכיון דליפין
(לעיל דף ב.) מוהפכתי חניכס לאלג
מה חג ז' לענין מלאכה איירי וגם
הר"א מסופק דלמא לאני דוקא קאי
אלג גס רבינו שמואל אמר בכל
אלגים קאי מדלגא קמני מאלג ואילך
עושה עני צנינעא ולא דכפרישית:
מכאן ואילך הולך. פי' בתוספת
הרב ועל זה סומכים
צנאים צנח"ג בע' בלג ואינו יודע
אם הוא מנהג טוב ומדבריו מלינו
למדנין שמוסר ט' בלג כמו לאחר שלשה
ונפקא מינה לענין תפילין כדפי' לעיל:
מדבר עמו הנחומין ואינו שואל.
קמי' למ"ד מאלג ואילך
שאל ומשיב: מתה אשתו ונשא
אשה אחרת. משמע בתוך ל' יום
דלא לאחר ל' יום הכי קאמר אינו
רשאי ליכנס לביתו לדבר עמו הנחומין
הא בשאר מתים נמי אמרו אינו מדבר
עמו הנחומין ור"ך לאוקמי בלגן לו
ניס לפי ר"ת שמתיר לישא אשה
אחר שבעה א"ר צנינעה לו צניס
קטניס שמונה לישא מיד ולבעול אחר
ל' יום לפירות רבינו יצחק והאר"ך
במקופות פרק קמ"א דתמונות (דף
ד. ושם נד"ה אלג אפי"פ) ונליקוטי
קמו בתשובה:
מקום קרוב. פירשו בהלכות
גדולות דהיינו פרסאות:
אפילו בא ביום שביעי במקום
קרוב. וז"ל והא מקל
היום ככולו וי"ל א) כגון שלג עמדו
עדין נמחמן מאלגן ויש נמי בפ"ק
דתמונות (דף ט. ב) ברכת אילנות
ענברה כל ז' ומתמחא היינו ציוס
א"י י"ל מקל"ה היום ככולו לא הו'
נלילה לענין שום דבר דלאמרינן
במגילה בפ"ג (דף ב. ב) דשימור לילה
לא שימור הוא לענין שבעה נקיים:
הלך

מזה שאני. כלומר הואיל ומזה להניח תפילין מלי להניח לאחור
בשני: אשה. אכילה עווה כפלך: אלג במקום המתחמין. סמוך
לאילנות: אפי' ג' ימים חסנים. קברתי מנוחם אני מרוב כבוד
שעשיתם לי: ואם נשכיל עקיבא באתם הרי כמה עקיבא בשוק.
שלג הלכתי לנחמן: כ"ש ששכרס
כפול. שלכודת התורה באתם: לכו
לכניסם לשלום. הרי שלג בשלומי:
ורמינו. דמחן ל' יום אינו שאל:
ונשא אשה. בתוך שלשים יום כגון
שאין לו צניס דלקמן: אינו רשאי
ליכנס לביתו. לנחמו משום חלישת
דעת דאשה אחרונה. קמני מיהא בתוך
ל' יום אינו שאל בשלומי כ"ש שהאלג
עלמו אינו שאל בשלומי של זה ועליו
קמני משבעה ואילך משיב ושאל
דכרכו: אמר רב אידי הוא שאל
בשלום אחרים. כלומר תוך הא
דמני מאלג ואילך שאל דכרכו בתוך
שלשים יום דהוא שאל בשלום אחרים
שהן שרויין בשלום והא דקמני בתוך
ל' יום אינו שאל בשלומי און אחרים
שאלין בשלומי: מכלל דשיילי. בתוך
ל' יום וקשיא למחן דמני בתוך ל' יום
אינו שאל: דלא ידעי. כלומר הא
דמני דמשיב להני דשאלו ליה ולא
ידעי דאלג הוא אלג מחן דדע דאלג
הוא לא שאל ליה בתוך ל' יום: אי
הכי. דאוקמת לה בלג דיעי אפי' ג'
ימים נמי משיב (למחן דשאל ליה ז')
ואמר דאלג הוא) למחן דלא ידע
ושאל ליה בתוך ג' ימים: הפס
מודע להו. הא דקמני כל ג' ימים
אסור בשאיילת שלום אלג מודע להו
דאלג הוא ולא מהדר להו: פאל.
לאחר ג' לא צריך לאודועינהו למחן
דלא ידעי דאלג הוא אלג משיב:
ורמינו בתוך י"ב חדש אינו שאל
בשלומי. וקשה להך דמני לאחר
שלשים יום שאל בשלומי: מן החד.
שאומר לו מתחנם ולינו מוכרי שם
המת: הא באלג על אביו ועל אמו.
אינו שאל בשלומי עד י"ב חדש:
הא בשאר קרובים. שאל בשלומי
לאחר ל' יום: הפס נמי. שלשים
דמוקמת ליה בשאר קרובים: ידבר
עמו הנחומין מן החד. לאחר ל' כי
הכי דכרכו ואמו מדבר עמו הנחומין
מן החד לאחר י"ב חדש ואמאי קמני
לאחר ל' אינו מדבר עמו הנחומין
כלל: פ"ג. ומאי לאחר ל' אינו מדבר
עמו הנחומין דכרכו: מונה עממן.
שם האילנות בשלומי מקום הואיל
דנמקום קרוב היה ויכול לבא בשלומי
האצילות משנינן ליה כמו דלמח
דאינו מונה אלג ה' ימים עם שאר
אצילים: מונה לעלמו. שבעה שלמיין:
שיש גדול הכיס כביס. שגא ומלא
גדול הנית צניס מונה עממן עם
אצילי הנית וזה שגא הוא הנעיר
ממנו אלג אס היה גדול דכרך
וכא בתוך שלשה ימים אפי' מוקדוק
קרוב מונה לעלמו דלא משיב אצילות
לדעיר לאצטרופי גדול צדדיה:
הלך

מזה שאני. כלומר הואיל ומזה להניח תפילין מלי להניח לאחור
בשני: אשה. אכילה עווה כפלך: אלג במקום המתחמין. סמוך
לאילנות: אפי' ג' ימים חסנים. קברתי מנוחם אני מרוב כבוד
שעשיתם לי: ואם נשכיל עקיבא באתם הרי כמה עקיבא בשוק.
שלג הלכתי לנחמן: כ"ש ששכרס
כפול. שלכודת התורה באתם: לכו
לכניסם לשלום. הרי שלג בשלומי:
ורמינו. דמחן ל' יום אינו שאל:
ונשא אשה. בתוך שלשים יום כגון
שאין לו צניס דלקמן: אינו רשאי
ליכנס לביתו. לנחמו משום חלישת
דעת דאשה אחרונה. קמני מיהא בתוך
ל' יום אינו שאל בשלומי כ"ש שהאלג
עלמו אינו שאל בשלומי של זה ועליו
קמני משבעה ואילך משיב ושאל
דכרכו: אמר רב אידי הוא שאל
בשלום אחרים. כלומר תוך הא
דמני מאלג ואילך שאל דכרכו בתוך
שלשים יום דהוא שאל בשלום אחרים
שהן שרויין בשלום והא דקמני בתוך
ל' יום אינו שאל בשלומי און אחרים
שאלין בשלומי: מכלל דשיילי. בתוך
ל' יום וקשיא למחן דמני בתוך ל' יום
אינו שאל: דלא ידעי. כלומר הא
דמני דמשיב להני דשאלו ליה ולא
ידעי דאלג הוא אלג מחן דדע דאלג
הוא לא שאל ליה בתוך ל' יום: אי
הכי. דאוקמת לה בלג דיעי אפי' ג'
ימים נמי משיב (למחן דשאל ליה ז')
ואמר דאלג הוא) למחן דלא ידע
ושאל ליה בתוך ג' ימים: הפס
מודע להו. הא דקמני כל ג' ימים
אסור בשאיילת שלום אלג מודע להו
דאלג הוא ולא מהדר להו: פאל.
לאחר ג' לא צריך לאודועינהו למחן
דלא ידעי דאלג הוא אלג משיב:
ורמינו בתוך י"ב חדש אינו שאל
בשלומי. וקשה להך דמני לאחר
שלשים יום שאל בשלומי: מן החד.
שאומר לו מתחנם ולינו מוכרי שם
המת: הא באלג על אביו ועל אמו.
אינו שאל בשלומי עד י"ב חדש:
הא בשאר קרובים. שאל בשלומי
לאחר ל' יום: הפס נמי. שלשים
דמוקמת ליה בשאר קרובים: ידבר
עמו הנחומין מן החד. לאחר ל' כי
הכי דכרכו ואמו מדבר עמו הנחומין
מן החד לאחר י"ב חדש ואמאי קמני
לאחר ל' אינו מדבר עמו הנחומין
כלל: פ"ג. ומאי לאחר ל' אינו מדבר
עמו הנחומין דכרכו: מונה עממן.
שם האילנות בשלומי מקום הואיל
דנמקום קרוב היה ויכול לבא בשלומי
האצילות משנינן ליה כמו דלמח
דאינו מונה אלג ה' ימים עם שאר
אצילים: מונה לעלמו. שבעה שלמיין:
שיש גדול הכיס כביס. שגא ומלא
גדול הנית צניס מונה עממן עם
אצילי הנית וזה שגא הוא הנעיר
ממנו אלג אס היה גדול דכרך
וכא בתוך שלשה ימים אפי' מוקדוק
קרוב מונה לעלמו דלא משיב אצילות
לדעיר לאצטרופי גדול צדדיה:
הלך

ממקום קרוב מונה עממן
אפי' בא ממקום קרוב מונה לעצמו
ממקום קרוב מונה עממן
א"ר חייא בר אבא אמר ר' יוחנן
יהוא שיש גדול הבית בבית איבעיא
להו

ממקום קרוב מונה עממן
אפי' בא ממקום קרוב מונה לעצמו
ממקום קרוב מונה עממן
א"ר חייא בר אבא אמר ר' יוחנן
יהוא שיש גדול הבית בבית איבעיא
להו

ממקום קרוב מונה עממן
אפי' בא ממקום קרוב מונה לעצמו
ממקום קרוב מונה עממן
א"ר חייא בר אבא אמר ר' יוחנן
יהוא שיש גדול הבית בבית איבעיא
להו